

VIURE SENSE PAU EXTERIOR ÉS DIFÍCIL; VIURE SENSE PAU INTERIOR ÉS IMPOSSIBLE

per RAIMON PANIKKAR

Benaurats els qui troben la meta en el mateix camí. L'*objectiu* de la vida es troba en l'acte de caminar. L'aventura de l'ésser no és una evolució vers el futur ni una involució vers el passat. La pau, com l'ésser, no és estàtica ni dinàmica [...].

La nostra cultura tecnocràtica ha produït una societat que, a més de no tenir pau, fa que avui dia sigui alhora difícil i urgent aconseguir-la. [...]. Massa sovint els raonaments sobre la pau tendeixen a convertir-se en somnis idíl·lics d'un paradís ideal oblidant que l'essència de l'Edèn rau en el fet d'haver-lo perdut i que el destí humà consisteix a superar, no pas negar, els límits temporals en què tots correm el perill d'asfixiar-nos. [...]

La pau és més que una absència de conflictes armats. Si no hi ha pau dins nostre, no hi pot haver pau al nostre voltant. La manca de pau interior origina competicions que desemboquen en derrotes que desencadenen venjances de tota mena, declarades o no. D'altra banda, no és possible gaudir en plenitud la pau interior si el nostre ambient humà i ecològic pateix violència i injustícia. Sense pau exterior, la pau interior és incompleta, superficial o un estat exclusivament psicològic d'aïllament artificial de la resta de la realitat. [...]

La pau interior comunica una pau exterior que nodreix la pau interior. Anàlogament, el desordre interior produeix una lluita exterior que genera la degradació interior. Però hi ha una relació d'inter-in-dependència. ¿Oï que hem vist persones que conserven una misteriosa i fascinant serenitat —que no és pas insensibilitat— en situacions injustes i catastròfiques? I, alhora, ¿oï que també hem estat testimonis de depressions inexplicables en unes condicions de vida externament òptimes? Tot l'univers està implicat en la mateixa aventura. La filosofia de la vida entesa com «la saviesa de l'amor» pròpia de la mateixa vida ens ajuda a superar la dicotomia entre interioritat i exterioritat i ens permet gaudir la pau interior enmig de sofriments externs i comprometre'ns a alleujar les injustícies sense perdre la nostra alegria interior.

No es combat per la pau; es combat pels drets o, si de cas, per la justícia, però mai per la pau. És una contradicció. [...].

Acceptem la pau com un do, però el do de la pau no és una joguina. És una empenya, una aspiració [...]. Jesucrist volia que rebéssim la seva pau, però no ens la volia imposar ni tampoc volia que la imposéssim als altres. La naturalesa de la pau és una gràcia, és un do. Saber rebre la pau, vingui d'on vingui, és un senyal de saviesa.

Nosaltres descobrim la pau: és una descoberta, no pas una conquesta. És fruit d'una revelació: la podem experimentar com la revelació de l'amor, de Déu, de la bellesa de la realitat, de l'existència de la providència, d'un significat amagat, de l'harmonia de l'ésser o de la bondat de la creació, de l'esperança, de la justícia, de l'amor pur de qui estima o també del dolor i de la persecució.

La pau, l'hem de nodrir i crear contínuament. No hi ha cap recepta ni cap programa preestablert per conquerir-la; com tampoc, un cop perduda la innocència, la recuperem tornant a l'estat primitiu. La pau es recrea cada vegada. És un do i una donació.